

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא מציעא דף יט.

מצא גט אשה והבעל מודה, או מצא שטר חוב עם אחריות נכסים והלוה מודה, האם יחזיר?

ומדוע	מה הדין	
למ"ד כיון שנתן עיניו לגרשה וכו': מן הדין טורפת ² למ"ד יש לבעל פירות עד שעת נתינה: דיאמרו לה להביא ראיה מתי נתגרשה ³	יחזיר, ואין לחוש שתטרוף פירות לא כדין ¹	בגט אשה
חיישינן שמא כתב ללוות בניסן ולא לזה עד תשרי ⁴	לא יחזיר	בשטר חוב

בבא מציעא דף יט:

המוצא שטר מתנה, מתי יחזיר ומתי לא יחזיר?

לברייתא דקתני לא יחזיר	למשנתנו דבאמר תנו יחזיר	
במתנת בריא	במתנת שכיב מרע ועדיין חי ⁵	לר' אבא בר ממל
כשבנו אומר תנו ⁶	כשהנותן בעצמו אומר תנו	לרב זביד - מיירי בשכיב מרע

¹ פ"י, דיש לחוש שמא כתב ליתן לה את הגט בניסן ולא נתן לה עד תשרי - שאינה מגורשת רק בזמן הנתינה שהוא בתשרי, והבעל מכר פירות נכסי מלוג שלה כל הזמן הזה של בין ניסן ותשרי, ועכשיו כשתקבל גט שכתוב זמנו מניסן, תטרוף מהלקוחות שלא כדין באומרה שכבר מניסן היא מגורשת והבעל מכר פירות שלא כדין. כל זה אין לחוש וכדלקמן.

² דבאמת אין לבעל פירות נכסי מלוג משעה שכתב את הגט - שהרי בזה הוא נותן עיניו לגרשה.

³ פ"י, כשתבוא לטעון ללקוחות שכבר נתגרשה בניסן, יטענו לה שתביא עדים מתי נתגרשה. ויעלה בדעתם לטעון כן, ולא יאמרו שמזה שחכמים הסכימו להחזיר לה את הגט ש"מ שראו שהגט כשר מזמן הכתוב בו, כי יסברו שמה שהחזירו לה את הגט הוא רק בשביל ראיה שתהיה בידה ולא תתעגן, אולם לגבי הזמן הכתוב בו - לענין לטרוף לקוחות, עדיין צריכה להביא ראיה, ויבקשו ראיה על זה.

⁴ והלווה מכר בינתים קרקעות בין ניסן ובין תשרי, ועכשיו יבוא המלוה בשטר זה ויטרוף לקוחות שלא כדין מזמן הכתוב בשטר - שהוא ניסן, אף שהלוואה היתה רק בתשרי. וכאן לא יעלו הלקוחות בדעתם לטעון שיביא ראיה מתי נעשתה ההלוואה, כיון שיאמרו בדעתם אם חכמים נתנו את השטר למלוה, בודאי בדקו וראו שהזמן נכון, דהרי למה נתנו את השטר - רק בשביל לטרוף מלקוחות (דהא מיירי שהחייב מודה).

⁵ דאין לחוש לכלום, כיון שאפשר לחזור ממתנת שכיב מרע, ולכך אפ"י אם זה שטר מוקדם שנתחרט ממנו ולא נתנו לבסוף, ונתן את המנה אח"כ למישהו אחר בין במתנת בריא ובין במתנת שכיב מרע, אין לחוש שעכשיו אם יתן לראשון יפסיד השני, דהדין הוא במתנת שכיב מרע שכל שיצא אחריה שטר אחר - אזלינן בתר בתרא כיון שאדם יכול להתחרט ממתנת שכיב מרע. וממילא השני ששטרו מאוחר לא יפסיד. ולכן נותנים למי שאומר תנו - דאולי לא נתן לאחר, וגם אם נתן לאחר אותו אחר לא יפסיד.

⁶ דחיישינן דלמא באמת האב כתב בתחילה לזה שאומר הבן עליו שמגיעה לו המתנה, ונמלך האב ולבסוף לא נתן לו את המתנה וירש אותה הבן, ונתן הבן את הנכסים האלו למישהו אחר, ועכשיו חוזר בו הבן ממה שנתן, ואומר על השטר שנמצא שיתנו אותו לפלוני הראשון הנ"ל, כדי להוציא את המתנה מזה השני שזכה בה כדין, ואז יחלוק הבן עם זה הפלוני. ולכן גם אם הבן אומר תנו לפלוני אינו נאמן.